

Munkaköri, szakmai és személyi higiénés alkalmassági vizsgálatok

Munkaköri alkalmassági vizsgálat

- Annak vizsgálata, hogy egy adott munkakörben, munkahelyen okozott megterhelés milyen igénybevételt jelent, és a személy képes-e annak megfelelni.

Szakmai alkalmassági vizsgálat

- A szakma elsajátításának megkezdése előtt, illetve annak bizonyos időszakában az alkalmasság véleményezése érdekében végzett vizsgálat.

Személyi higiénés alkalmassági vizsgálat

- Annak megállapítása, hogy a járványügyi szempontból kiemelt munkahelyen munkát végző személy fertőző megbetegedése mások egészségét nem veszélyezteti

Munkaköri és a szakmai alkalmassági vizsgálat céljai I.

Annak elbírálása, hogy a vizsgált személy

- a munkavégzésből és a munkakörnyezetből eredő megterhelés által okozott igénybevétele
 - egészségét, testi, illetve lelki épségét **nem veszélyezteti-e**;
 - **nem befolyásolja-e** egészségi állapotát kedvezőtlenül;
 - nem okozhatja-e utódai testi, szellemi, pszichés **fejlődésének károsodását**.
- esetleges idült betegsége vagy fogyatékossága a munkakör ellátása, illetőleg a szakma elsajátítása és gyakorlása során **nem idéz-e elő baleseti veszélyt**.

Munkaköri és a szakmai alkalmassági vizsgálat céljai II.

- a járványügyi szempontból kiemelt jelentőségű munkakörökben, illetve szakmákban történő munkavégzés esetén **személyi higiénés és egészségi állapota nem veszélyezteti-e mások egészségét, foglalkoztatható-e az adott munkakörben;**
- milyen munkakörben, illetve szakmában és **milyen feltételek mellett foglalkoztatható állapotrosszabbodás veszélye nélkül, amennyiben átmenetileg vagy véglegesen megváltozott munkaképességű;**
- **foglalkoztatható-e tovább jelenlegi munkakörében, illetve folytathatja-e tanulmányait a választott szakmában;**
- **szenved-e olyan betegségben, amely miatt munkaköre ellátása során rendszeres foglalkozás-egészségügyi ellenőrzést igényel;**
- külföldön történő munkavégzés esetén egészségi szempontból várhatóan **alkalmas-e az adott országban a megjelölt szakmai feladat ellátására.**

A személyi higiénés alkalmasság vizsgálatának célja

- Annak elbírálása, hogy a munkát végző személy egészségi állapota - a tevékenység gyakorlása esetén - a járványügyi szempontból kiemelt jelentőségű munkaterületeken nem veszélyezteti-e mások egészségét, folytathat-e tevékenységet az adott munkaterületen.

Mire nem terjednek ki a vizsgálatok?

- A munkaképesség változás mértékének, a rokkantság fokának meghatározására, valamint a szellemi képesség és az elmeállapot véleményezésére.

Munkaköri és szakmai alkalmassági vizsgálat típusai

A munkaköri és a szakmai alkalmassági vizsgálat lehet:

1. Előzetes;
2. Időszakos;
3. Soron kívüli.
4. A munkaköri alkalmassági vizsgálat egyes esetekben lehet záróvizsgálat is.

Tanulónál a pedagógus, szülő, valamint a tanuló kérhet pályaválasztási tanácsadás céljából iskolaorvosi vizsgálatot.

Előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálat I.

- a munkáltató által foglalkoztatni kívánt személynél a munkavégzés megkezdését megelőzően;
- a munkáltató által foglalkoztatott személynél a munkakör (munkahely) megváltoztatása előtt, ha
 - fizikai munkát végez;
 - fiatalkorú;
 - nem fizikai munkakörben foglalkoztatott munkavállaló az új munkakörben, vagy munkahelyen a korábbinál nagyobb vagy eltérő jellegű megterhelésnek lesz kitéve.

Előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálat II.

- a kéthetes időtartamot meghaladó külföldi munkavégzés esetén a kiutazás előtt minden munkavállalónál, ha
 - közepesen nehéz vagy nehéz fizikai megterheléssel járó munkát végez;
 - a külföldi munkavégzés és a munkakörnyezete a hazainál nagyobb megterhelést ró a munkavállalóra;
 - a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás nyújtója a munkavállaló egészségügyi állapotára tekintettel szükségesnek tartja.
- kirendelés esetén, az új munkahely foglalkozás-egészségügyi orvosának.

Előzetes szakmai alkalmassági vizsgálat

- a szakképzési évfolyamra történő felvétel, átvétel, illetve továbbhaladás előtt minden olyan esetben, amikor az Országos Képzési Jegyzék szerint a szakképesítés megszerzése szakmai alkalmassági követelményekhez kötött.
- a szakmaválasztást megelőzően - pályaválasztási tanácsadás céljából - a pedagógus, az iskolaorvos, a szülő vagy a munkaügyi központ kérésére azon képzésben résztvevő esetében, akinél a szakmai jellegű képzésben való részvétel egészségi állapota miatt korlátozott.
- munkanélküliek esetében a munkaügyi központ kezdeményezésére, továbbá a munkaügyi központ által támogatott foglalkozást elősegítő képzésben résztvevő személy esetén a munkaügyi központ vagy önköltséges szakmai felkészítésre jelentkezők esetében a szakképző intézmény kezdeményezésére.

Előzetes személyi higiénés alkalmassági vizsgálat

- Előzetes személyi higiénés alkalmassági vizsgálatot kell végezni a munkát végző személynél a tevékenység gyakorlásának megkezdése előtt.

Időszakos munkaköri és szakmai alkalmassági vizsgálatok I.

- **Évente**

- 18. életévét be nem töltött munkavállaló esetén;
- Nyugdíjkorhatárt elért munkavállalónál – egyéb szabály hiányában;
- Korkedvezményes nyugdíjra jogosító munkakörben dolgozó személy esetében – egyéb szabály hiányába;
- Biológiai tényezőknek kitett munkavállalóknak.

Időszakos munkaköri és szakmai alkalmassági vizsgálatok II.

- A rendelet mellékletében felsorolt fizikai, kémiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállaló esetében, az ott meghatározott gyakorisággal. (Félévente vagy évente)
- Például:
 - Dekompresszió
 - Hőterhelés
 - Ionizáló sugárzás
 - Növényvédő szerek
 - Tüdőfibrózist okozó porok
 - Rezgés, zaj
 - Rákkeltő vegyi anyagok
 - Egyéb, pl: CO, Co, Hg expozíció

Időszakos munkaköri és szakmai alkalmassági vizsgálatok III.

- Fokozottan baleseti veszéllyel járó munkakörben foglalkoztatott ilyen tevékenységet végző munkavállalónál
 - Magasban, vagy föld alatt végzett munka;
 - Tűz és robbanásveszély;
 - Fegyveres biztonsági őrség;
 - Villamosüzem és egyéb balesetveszély;
 - Fentiek esetében 40 éves korig **3**, 40-50 között **2**, 50 felett **1 évenként**.
- Feszültség alatti munkavégzés alatt **évente**

Időszakos munkaköri és szakmai alkalmassági vizsgálatok IV.

- Fokozott pszichés terhelésnek kitett munkavállalónál 2 évente. PI:
 - Különösen nagy felelősség viselése emberekért, anyagi értékekért;
 - Nehéz döntést hozó munkakörökben;
 - Egyes alkotó szellemi tevékenység;
 - Rutin szellemi munka időkényszer viszonyai között;
 - Különböző munkaeszközök, technológiai folyamatok pontos, gyors változtatása időkényszer vagy különleges figyelmi követelmény, illetve fokozott felelősség eseteiben;
 - Emberekkel foglalkozás kötelezettsége konfliktusveszélyes helyzetben;
 - Testi, érzékszervi, értelmi, beszéd- és más fogyatékos személyek nevelési-oktatási, ápolási-gondozási, rehabilitációs intézményeiben, javító intézetekben nevelési, oktatási tevékenységet végzők.

Időszakos munkaköri és szakmai alkalmassági vizsgálatok V.

- Pszichoszociális kóroki tényezők hatásának kitett, a *melléklet* szerinti munkavállalónál évente.
- PI:
 - A gazdálkodó szervezet hierarchizáltságából, belső kapcsolatrendszeréből adódó konfliktusszituációk érintettjei;
 - Családtól távol, országon belül vagy kívül tartósan munkát végzők, a túlmunka esetenkénti igényével, rendszertelen étkezési, komfortot nélkülöző pihenési lehetőséggel;
 - Hajléktalan munkavállalók;
 - Külföldről áttelepült munkavállalók, az áttelepülést követő első 2 évben;
 - Állami gondozásból kikerült, munkába állt személyek, a munkába állást követő 3 évben.

Időszakos munkaköri és szakmai alkalmassági vizsgálatok VI.

- a szakképzési évfolyamra járó valamennyi tanulónál, amennyiben az Országos Képzési Jegyzékben meghatározottak szerint a **szakképesítés megszerzése alkalmassági követelményekhez kötött.**
- a tanulónál, azokban a munkakörökben, amelyekben a munkavállalót egy évnél gyakrabban kell időszakos alkalmassági vizsgálatban részesíteni, **az adott munkakörre előírt gyakorisággal.**

Időszakos munkaköri és szakmai alkalmassági vizsgálatok VII.

- Az időszakos munkaköri, illetve szakmai alkalmassági vizsgálatot végző orvos a vizsgálati eredmények alapján az előírtaknál rövidebb érvényességi időt is megállapíthat.

Soron kívüli munkaköri vagy szakmai alkalmassági vizsgálatok I.

- Ha a munkavállaló, a tanuló vagy a hallgató, illetve a munkanélküli **egészségi állapotában olyan változás következett be**, amely feltehetően alkalmatlanná teszi az adott munkakör egészségét nem veszélyeztető és biztonságos ellátására, a szakma elsajátítására, illetve gyakorlására.
- Ha az „Egészségügyi Nyilatkozat”-on nyilatkozat tételére kötelezett munkavállaló, a tanuló vagy a hallgató az ott felsorolt tüneteket észleli magán, vagy a vele közös háztartásban élőkön.
- Heveny foglalkozási megbetegedés, fokozott expozíció, eszméletvesztéssel járó vagy ismétlődő munkabaleset előfordulását követően.

Soron kívüli munkaköri vagy szakmai alkalmassági vizsgálatok II.

- A munkavállaló, tanuló vagy hallgató olyan rosszullete, betegsége esetén, amely feltehetően munkahelyi okokra vezethető vissza, illetve 30 napos keresőképtelenséget követően, valamint az egyes biológiai tényezők hatásának kitett munkavállaló esetén a 10 napot meghaladó keresőképtelenséget követően.
- Ha a munkavállaló előre nem várt esemény során expozíciót szenved.
- Ha a munkavállaló munkavégzése - nem egészségi ok miatt - 6 hónapot meghaladóan szünetel.

A soron kívüli vizsgálatot kezdeményezheti

- A foglalkozás-egészségügyi orvos; az iskolaorvos; a házi orvos, illetve a kezelőorvos minden olyan heveny vagy idült betegség után, amely a munkavállaló, illetve a munkát végző személy munkaalkalmasságát befolyásolhatja;
- az ÁNTSZ városi intézetének tisztiorvosa;
- a munkáltató, a szakképző és felsőoktatási intézmény vezetője;
- a munkaügyi központ;
- a munkavállaló, a munkát végző személy, a tanuló vagy a hallgató

Soron kívüli személyi higiénés vizsgálat

- Soron kívüli személyi higiénés alkalmassági vizsgálatot kell végezni, ha a munkát végző személy az **alábbi tünetek bármelyikét észleli magán, vagy a vele közös háztartásban élő személyen**
 - sárgaság, hasmenés, hányás, láz;
 - torokgyulladás;
 - bőrkiütés, egyéb bőrelváltozás (a legkisebb bőrgennyesedés, sérülés stb. is);
 - váladékozó szembetegség, fül- és orrfolyás.

Záróvizsgálatot kell végezni

- a külön jogszabályban szereplő emberi rákkeltő hatású anyagok tízéves, benzol, illetve ionizáló sugárzás négyéves expozícióját követően a tevékenység, illetve a munkaviszony megszűnésekor;
- idült foglalkozási betegség veszélyével járó munkavégzés, illetve munkakörnyezet megszűnésekor, továbbá ha a foglalkoztatott korkedvezményre jogosító munkakörben legalább négy évet dolgozott;
- külföldi munkavégzés esetén a munkavállaló végleges hazatérését követően.

Vizsgálatokat végző személyek első fokon I.

Munkaköri alkalmassági vizsgálat első fokon

Főszabály szerint

- a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatás nyújtására jogosult orvos végzi

Szakmai alkalmasság előzetes vizsgálata első fokon

Kezdeményezi:

- Fogadó intézmény iskolaorvosa

Végzi:

- ÁNTSZ megyei intézete által kijelölt foglalkozás-egészségügyi szakellátó hely orvosa

Vizsgálatokat végző személyek első fokon II.

Szakmai alkalmasság időszaki és soron kívüli vizsgálata első fokon

- Országosan
 - Fogadó intézmény iskolaorvosa végzi
- Végezheti még
 - Budapesten, Pest megyében
 - Szakképző intézet orvosa
 - A többi megyében
 - az ÁNTSZ megyei intézete által kijelölt foglalkozás-egészségügyi szakellátó hely orvosa

Vizsgálatokat végző személyek első fokon III.

Személyi higiénés alkalmassági vizsgálatot végző személyek

- Házi orvos
 - Fontos, hogy **alkalmatlanság esetén** a házi orvos az ÁNTSZ kistérségi intézeténél - járványügyi érdekből - a tevékenységtől eltiltást kezdeményezi.

Munkaköri és szakmai alkalmassági vizsgálat másodfokon

- Ki kezdeményezi?
 - Az első fokú eredménnyel **nem elégedett személy** kezdeményezi, űrlap kitöltésével.
- Hol kezdeményezi?
 - **az első fokon eljáró szervnél.**
- Mikor kezdeményezheti?
 - Az orvosi vélemény kézhezvételétől számított **15 napon belül.**

Munkaköri és szakmai alkalmassági vizsgálat másodfokon

- Milyen **úrlapon** kezdeményezhető a másodfokú vizsgálat?

Munkáltató megnevezése:

Beutalás másodfokú munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra

Név: Szül. év: hó: nap:

Lakcím: TAJ szám:

Munkakör:

Kérem nevezett munkaköri alkalmasságára vonatkozó vélemény közlését az alábbi indok(ok) alapján:

.....
.....
.....

Kelt:

.....

kérelmező aláírása

Munkaköri alkalmassági vizsgálat másodfokon

- Ki végezheti?
 - Lakhely (telephely, székhely) szerint **illetékes foglalkozás-egészségügyi szakellátó hely.** (Listát az egészségügyi miniszter tájékoztatóban közli)

Szakmai alkalmassági vizsgálat másodfokon

- **Tanulók, hallgatók esetében:**
 - országosan az OKK Ifjúsági Vizsgáló Osztályán működő Bizottság vizsgál.
- **Munkanélküliek esetében:**
 - a munkaügyi központ telephelye szerint foglalkozás-egészségügyi szakellátó hely végzi el a vizsgálatot.

Eljárási szabály

- **A másodfokú egészségügyi szerv döntéséig az első fokú egészségügyi szerv véleménye szerint kell eljárni.**

Az alkalmazásági vélemény

Foglalkozás-egészségügyi szolgálat megnevezése:

Első fokú munkaköri orvosi alkalmassági vélemény

A vizsgálat eredménye alapján munkavállaló

Szül. év: hó: nap: munkakörben

ALKALMAS

IDEIGLENESEN NEM ALKALMAS

NEM ALKALMAS

Nevezett munkaköri alkalmasságát érintő korlátozás:

Ideiglenesen nem alkalmas minősítés esetén a legközelebbi vizsgálat hét múlva

Kelt:

.....

véleményező orvos

P. H.

Az alkalmassági vélemény

Az orvos

- az alkalmasságot a nyomtatványon feltünteti, és bélyegzőjével ellátja;
- alkalmatlanság esetén közli az alkalmatlanság okát;
- alkalmatlanság esetén, ha a vizsgált személy betegségben szenved, vizsgálatra, vagy gyógykezelésre utal.

Pályaválasztási tanácsadó vizsgálat űrlapja

Iskola/Foglalkozás-egészségügyi szakellátó hely* megnevezése:

Pályaválasztási tanácsadás célú orvosi alkalmassági vélemény

A vizsgálat eredménye alapján: tanuló/hallgató

TAJ szám: szakmára

JAVASOLT

IDEIGLENESEN
NEM JAVASOLT

NEM JAVASOLT*

Nevezett alkalmasságát érintő korlátozás:

Ideiglenesen nem javasolt minősítés esetén a legközelebbi vizsgálat: hét múlva

Kelt:

P. H.

.....
iskolaorvos/foglalkozás-egészségügyi
szakellátó hely orvosa*

* A megfelelő szöveget alá kell húzni.

Az egészségügyi dokumentáció

Munkaköri és szakmai alkalmassági vizsgálat esetében

Munkavállaló egészségügyi törzslapja

Név:		Születési helye:		Anyja neve:											
Iskolai végzettsége:		Szakmai képzettsége:		Lakcíme: Értesítési címe:											
Családi anamnézis:				Foglalkozási anamnézis											
	Szív- érrend- szeri	Légző- szervi	Daga- nat	Emész- tőszer- vi	Anyag- csere	Pszich	Egyéb	Expozíció	Időtár- tam/év	Munkakör	Expozíció	Időtár- tam/év	Munkakör		
Apa								Megterhelés			Metilbromid				
Anyja								Fizikai			Metilklorid				
Testvér(ek)								Mentális Pszichés			Na-Al-fluorid (kriolit) Nikkel				
Életmód															
Dohányzás			Alkoholfogyasztás					Hő			Nitrogénoxidul				
Nem		Igen		Nem		Igen		Hideg			Ólom és vegyületei				
ab bahagya		ideje		abbahagya		fajtája		Fizikai kóroki tényezők			Növényvédős. megnev.				
éve		éve		éve		liter		Zaj							
Sportolás				Étkezési szokás				Vibráció: kéz/kar							
Rendszeres		Rendszertelen		Korszerű		Korszerűtlen		Vibráció: egész test			Szelén				
Nem															
Allergias túlérzékenység (gyógyszer, vegyi anyag, egyéb):								Ionizáló sugárzás		Szénkéneg					
								Nem ionizáló sugárzás		Szénmonoxid					
Bejelentett foglalkozási betegség(ek), fokozott expozíció(k) (diagnózis, bejelentés időpontja):								Biológiai kóroki tényezők		Széntetraklorid					
								Pszichoszociális kóroki tény.		Szirol					
								Ergonómiai kóroki tényezők		Tetraklórétán					
								Kémiai kóroki tényezők		Toluol					
								Arzén és vegyületei		Triklóretilén					
Előző lényegesebb betegségek, műtétek, balesetek (diagnózis, időpont):								Benzol		Trinitrotoloul (trotyl)					
								Benzol aminovegyületei		Vanádium					

A törzslap kitöltésének szabályai

A véleményező orvos

- az alkalmasság elbírálásához szükséges vizsgálatokat végzi el, és
- az egészségügyi törzslap más rovatait áthúzza.

Személyi higiénés vizsgálat esetében

A személyi higiénés alkalmasság vizsgálatát és véleményezését végző orvos

- az eredményt a vizsgált személy egészségügyi dokumentációjában tünteti fel.

Járványügyi érdekből kiemelt munkakörökben dolgozó,
valamint az ilyen tevékenységeket végző **személy**

- **aláír** egy egészségügyi nyilatkozatot, melyet az **orvos megőríz**.

Egészségügyi nyilatkozat

Egészségügyi nyilatkozat

(Járványügyi érdekből kiemelt munkakörökben dolgozók, tanulók számára)

- I. Munkavállaló/tanuló/munkanélküli/munkát végző személy (a továbbiakban együtt: vizsgált személy)
Neve:
Címe:
Születési helye, ideje:
TAJ száma:
Munka/tevékenységi köre:
-
- II. Munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasságot elbíráló orvos
Neve:
Címe:
Telefonszáma:
-
- III. A vizsgált személy nyilatkozata
Alulírott kötelezem magam arra, hogy
- az alkalmassági vizsgálatot végző orvostól soronkívüli alkalmassági vizsgálaton jelentkezem, ha magamon vagy velem közös háztartásban élő személyen az alábbi tünetek bármelyikét észlelem:
sárgaság,
hasmenés,
hányás,
láz,
torokgyulladás,
bőrkiütés,
egyéb bőrelváltozás (a legkisebb bőrgennyesedés, sérülés stb. is)
véladékozó szembetegség, fül- és orrfolyás;
 - az alkalmassági vizsgálatot végző orvossal a munka felvétele előtt közlöm, ha időszakos távollétem alatt (pl. szabadság) az 1. pontban felsorolt tünetek bármelyikét magamon észleltem.
- Tudomásul veszem, hogy a fenti kötelezettségvállalás járványügyi érdekből kiemelt munkakörben történő foglalkoztatásom, ilyen munkaterületen tevékenységem folytatásának feltétele, és hogy az általam közölt adatokat szolgálati titokként kezelik.

Kelt:

.....
vizsgált személy aláírása

Egészségügyi nyilatkozat

- Az orvos a vizsgált személynek átad egy „Egészségügyi Nyilatkozat és vizsgálati adatok” című könyvecskét, amelyet a vizsgált személy őriz meg.

Teendők a fertőző betegségekkel kapcsolatban

- A fertőző betegségek és a járványok megelőzése érdekében szükséges járványügyi intézkedésekről szóló rendeletben felsorolt tevékenységet végző egészségügyi dolgozókkal - az előzetes vizsgálatot és véleményezést követően - a munkaköri alkalmasságot vizsgáló orvos nyilatkozatot írat alá, amelyben a vizsgált személy vállalja, hogy ha egészségi állapotában változás következik be, azt kivizsgálhatja és HIV fertőzés, HCV vagy HBV vírushordozás esetén erről az érintett az egészségügyi intézmény orvos-igazgatóját tájékoztatja.

Teendők a fertőző betegségekkel kapcsolatosan

- A HIV pozitív, valamint a polimeráz láncreakcióval (PCR vizsgálattal) pozitívnak talált, az Országos Epidemiológiai Központban (a továbbiakban: OEK) **verifikált HBV és HCV** fertőzött (**vírushordozó**) egészségügyi dolgozók által **nem végezhető**, fokozott expozíciós kockázattal járó **beavatkozások**:
 - **testüregben történő sebészi beavatkozások, melyek során a testüregben egyidejűleg van jelen a kéz vagy ujjak, tű és éles eszközök;**
 - **abdominalis, cardiothoracalis, orthopédiai műtétek;**
 - **szüléslevezetés, császármetszés;**
 - **illesztéssel járó véres traumatológiai műtétek, kiterjedt nagyfokú égési sérülések sebészi ellátása;**
 - **orális, periorális szövetek, fogak kezelése, metszése, eltávolítása, melyek kapcsán vérzés léphet fel.**

Dokumentáció

A munkaviszony, tanulói, illetve hallgatói jogviszony megszűnésekor

- a munkaköri, illetve szakmai alkalmassági vizsgálatot **első fokon véleményező** kiállítja az **egészségügyi törzslap kivonatát**.

Dokumentáció

- Jogszabály szerint az egészségügyi dokumentációt az adatfelvételtől számított legalább 30 évig - a külön jogszabály szerinti biológiai tényezők hatásának kitett munkavállaló esetén 40 évig - a munkaköri, illetve szakmai alkalmasságot első fokon elbíráló szerv őrzi meg.

Különleges szabályok

Idősödő, fiatalkorú, női munkavállaló esetén

- Idősödő = Nyugdíjaskorú
- **Figyelembe kell venni, hogy esetlegesen alkalmatlanok vagy csak bizonyos feltételekkel alkalmasak egyes egészségkárosító kockázatot jelentő vagy veszélyes megterhelésekkel járó munkakörülmények közötti munkavégzésre.**
- Kockázatelemzés!

Fokozottan járványveszélyes országban dolgozó munkavállaló

- **A Magyar Köztársaság területén eltöltött szabadságidő alatt - illetve a végleges hazatérést követően - az érintett személynek vizsgálaton kell részt vennie.**

**Járványügyi érdekből kiemelt
munkakörök, és a szükséges
vizsgálatok**

Kiemelt munkakörök, tevékenységek

A vizsgálatok köre

Egészségügyi intézményekben az újszülöttek, koraszülöttek, csecsemő- és gyermekbetegek ellátásával kapcsolatos valamennyi munkakör

+

+

+

+

A bölcsődékben, óvodákban, csecsemő- és gyermekotthonokban a csecsemők, illetve a gyermekek ellátásával kapcsolatos valamennyi munkakör; gyermekjóléti és gyermekvédelmi intézményekben, családi-napközi otthon, házi gyermekfelügyelet, átmeneti otthon, nevelőszülői, helyettes szülői ellátásban a gyermekek ellátásával kapcsolatos valamennyi munkakör

+

+

+

+

Az anyatejgyűjtő állomásokon valamennyi munkakör és anyatejet adó nők

+

+

+

+

Közfogyasztásra szánt élelmiszer (beleértve az ételt, italt) előállításával, valamint forgalmazásával (kivéve a csomagolt élelmiszerek és a nyers zöldség-gyümölcsfélék szállítását, tárolását) foglalkozó, továbbá ilyen munkahelyeken tisztítást, takarítást végző személy**

-

+

+

-

Állattartó gazdaságban, egyéni gazdálkodónál a tej fejését, kezelését és feldolgozását végző személy

-

+

+

-

Állami gazdaságnál, mezőgazdasági szövetkezeti társulásnál, részvénytársaságnál, valamint magángazdálkodóknál szarvasmarha-tenyésztés és -tartás munkakör

-

-

+

-

Ivóvizminőségű vizellátást szolgáló berendezések, létesítmények működésével, szerelésével és karbantartásával kapcsolatos munkakör

-

+

+

-

Gyógynövény, gyógynövény-kivonat, valamint az élelmiszer és gyógyszer fogalomkörébe nem tartozó egyéb - de az emberi szervezetbe kerülő vagy azzal érintkezésben használatos anyagok, készítmények (kozmetikum, gyógyvíz, ásványvíz, tápszerek stb.) előállításával, kiserelésével kapcsolatos valamennyi munkakör

-

+

+

-

Nagy-, közép- és kisüzemű gyógyszergyártás és elosztás területén (pl. gyógyszergyár, infúziós laboratórium, gyógyszerkészítő galenusi laboratórium stb.) mindazon munkakör, ahol a dolgozó a gyógyszerrel közvetlenül érintkezik (gyártás, csomagolás, edényzet mosogatása stb.), illetve a közforgalmú és intézeti gyógyszerterek valamennyi munkaköre

-

+

+

-

Járványügyi érdekből kiemelt munkakörök, tevékenységek

- Személyi higiénés alkalmassági vizsgálatok →
 - Munkát végző személyre (és tanulókra) terjed ki – foglalkoztathatóság szakvéleménye
 - Lehet: előzetes, időszakos, soron kívüli
 - Célja: a dolgozó eü állapota az adott munkaterületen veszélyezteti-e mások egészségét, ill folytathat-e tevékenységet
- Alkalmassági vizsgálatok →
 - STD (lues, gonorrhoea, chlamydia, gombák, HPV, HSV)
 - Enterális kórképek (faeces bakteriológia)
 - Bőrgyógyászat (bőrelváltozások, paraziták)
 - **Mellkas Rtg** (ernyőkép szűrés, FESZ beutaló)
 - Soron kívüli **HIV szűrővizsgálat végzése** és rendje (más rendelet!)
- Személyi higiénés alkalmasság megítélése →
 - Adott munkakör betöltésére (fizikálisan)
 - Járványügyi szempontból kiemelt jelentőségű munkaterületen folytatott tevékenység végzésére
 - Munkavégzést kizáró fertőző megbetegedésre vonatkozóan

Forrás: 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet a munkaköri, szakmai illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről

Járványügyi érdekből kiemelt munkakörök, tevékenységek

Véleményezés

- Alkalmas – nem alkalmas – ideiglenesen nem alkalmas
- bármely fertőző betegség (gyanú is!)
nem alkalmas – ideiglenesen nem alkalmas
- háziorvosi ellátásra utalandó
- bejelentés (észlelést követő 24 órán belül, 2012-től EU esetdefiníció alapján)
- alkalmassági vélemény kiadása
- Korlátozások !

!!!

A munkavégzés során szerzett fertőző betegség foglalkozási betegség
Fokozott kockázat \approx fokozott expozíció
Biológiai kóroki tényező \approx járványügyi érdekből kiemelt munkakörök

HIV-szűrővizsgálatok rendje

- **Kötelező** szűrővizsgálatok
 - Vér-, anyatejet adó
 - Invazív beavatkozást végzők
 - Prostituáltak
- **Anonym** szűrővizsgálatok
- **Önkéntes** szűrővizsgálatok
 - Aki nem tartozik a kötelező körbe
 - Drogfüggők
 - HIV-pozitívak szexuális partnerei
 - HIV-pozitív anya gyermekei
 - Sejt/szervdonorok
 - **Migránsok, őrzött szálláson elhelyezettek***
 - **Büntetés végrehajtási intézetek fogvatartottjai***

HIV-szűrővizsgálatok elérhetősége

- **Háziorvosi/FESZ beutaló** (térítésmentes)
 - Fővárosi Szt. László Kórház
 - OEK referencia labor
 - ÁNTSZ Állomások
 - BNG-k
- **Anonym** (térítésmentes, 3-4 hét !)
 - AATSZ (Bp, Karolina út 35/b)
 - Szt. Sebestyén Kft
 - ÁNTSZ Állomások
 - BNG-k
- **Térítésköteles** (vízumhoz, munkavállaláshoz, önkéntesen)
 - Fővárosi Szt. László Kórház
 - OEK referencia labor
 - ÁNTSZ Állomások
 - G1 Labordiagnosztikai Kft (anonym STD szűrés, jó ár, aznapi eredmény kiadás)

*Forrás: 18/2002 (XII.28.) ESZCSM rendelet – Kötelező szűrővizsgálat, gondozásba vétel, a HIV-fertőzöttek gyógykezelése; * 68/2013. (XI. 15.) EMMI rendelet 8. §. Hatályos: 2013. XI. 16-tól.*

Rizikócsoportha tartozók kötelező tüdőszűrése

- **Hatályos:** 2014. január 01-jétől
- **Cél:** tbc fertőzöttek felkutatása, további fertőzésveszély elhárítása
- 1 alkalom/év; mellkas Rtg szűrés; járási népegészségügyi intézet - jegyző
- **Szűrővizsgálatra kötelezett rizikócsoportha tartozó személyek**
 - hajléktalanok
 - hajléktalanok nappali melegedőjének és éjjeli menedékhelyének dolgozói;
 - az utcai szociális munkát végzők;
 - a népkonyha formájában nyújtott étkeztetésben foglalkoztatottak;
 - a közérdekű, önkéntes tevékenységről szóló törvény alapján tevékenykedő személyek, ha hetente legalább összesen 16 órát hajléktalanokkal foglalkoznak;
 - a büntetés-végrehajtási intézetek fogvatartottakkal közvetlenül foglalkozó dolgozói;
 - a befogadó állomások és a közösségi szállások dolgozói;
 - a rendőrségi fogdák és őrzött szállások dolgozói;
 - az egészségügyi intézmények patológiai és sürgősségi osztályainak eü-i dolgozói;
 - az egészségügyi szolgáltatók mikrobiológiai laboratóriumainak eü-i dolgozói;
 - az egészségügyi intézmények tüdőgyógyászati járó-és fekvőbeteg-szakellátást végző szervezeti egységeinek egészségügyi dolgozói;
 - büntetés-végrehajtási intézetek fogvatartottjai a befogadás napjától számított 15 napon belül

Munkaköri korlátozások közegészségügyi-járványügyi érdekből

- Az a személy, aki a jogszabály által elrendelt **kötelező előzetes vagy időszakos orvosi vizsgálaton nem vett részt**, vagy az elvégzett vizsgálatok szerint **fertőzőképesnek bizonyult**, a külön jogszabályban **meghatározott munkakörben** NEM alkalmazható, illetve ilyen tevékenységet NEM végezhet
- A fentiekben foglaltakat a **járványügyi megfigyelés illetve ellenőrzés** alá helyezett személyek esetén is alkalmazni kell
- Egészségügyi ellátással összefüggő **fertőzések halmozott előfordulása esetén a kolonizált eü. dolgozó** a közvetlen betegellátásban (vizsgálat, ápolás, gyógykezelés) NEM vehet részt
- **HIV-pozitív, fertőzőképes krónikus HBV és HCV hordozó eü dolgozó** NEM tölthet be olyan munkakört, melyben expozícióra hajlamosító invazív beavatkozásokat végeznek.
- **Akut felső légúti illetve enterális fertőzés tüneteit mutató eü dolgozó** közvetlen betegellátásban (vizsgálat, ápolás, gyógykezelés) NEM vehet részt